

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Parfeni Oxana,

a judecat, fără citarea părților, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 august 2022, în cauza penală în privința lui

Gîscă Gheorghe, xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.12.2018 - 15.04.2021;

Instanța de apel: 06.05.2021 - 23.08.2022;

Instanța de recurs: 24.10.2022 - 21.11.2023.

Asupra recursurilor menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 15 aprilie 2021, Gîscă Gheorghe a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, pe motiv că *fapta nu întrunește elementele infracțiunii.*

Acțiunea civilă înaintată de Răcilă Lidia a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Gîscă Gheorghe se învinuiește că, având scopul aplicării violenței în familie, la 04 decembrie 2017, aproximativ în jurul orei 13:00, aflându-se în casa mamei sale Gîscă Eugenia, din xxxxxxx, xxxxxx, a numit-o cu cuvinte urâte pe sora sa Racila Lidia, a amenințat-o cu cauzarea vătămarilor corporale, a apucat-o cu mâinile de gât și a lovit-o cu capul de ușă, cauzându-i fractura osului nazal, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Prima instanță a considerat că, *probele administrate nu dovedesc că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunilor imputate*, iar *faptele* sesizate prin rechizitoriu *nu întrunesc elementele infracțiunii*.

Analizând argumentele apărării și ale acuzării, elucidând și constatând în cadrul cercetării judecătorești tabloul faptic detaliat și având în vedere că, *nu s-a constatat faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea* indicată în art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, prima instanță a concluzionat că acesta urmează a fi achitat, nevinovăția lui reieșind și din rapoartele de expertiză judiciară, potrivit căror la partea vătămată Răcilă Lidia la 04.12.2017 nu au fost depistate careva leziuni corporale.

Totodată, este neîntemeiată solicitarea acuzării de recalificare a acțiunilor inculpatului pe art.78² Cod contravențional, deoarece nu au fost prezentate probe în acesta sens, iar părțile au confirmat că sunt în relații ostile, nu comunică de o perioadă îndelungată, partea vătămată anterior nu a depus careva cereri la organele de drept pe faptul că este persecutată sau urmărită.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78² Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție și încasarea de la Gîscă Gheorghe în beneficiul părții vătămate Răcilă Lidia a prejudiciului material - 8 140,69 lei, a prejudiciului moral - 150 000 lei și a cheltuielilor judiciare - 7 500 lei, iar în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare – 8 640 lei.

În motivarea apelului, a indicat că sentința este ilegală, deoarece instanța de fond nu a stabilit just circumstanțele cauzei, incorect și neîntemeiat achitând inculpatul din lipsa elementelor infracțiunii.

A menționat că, au fost administrate suficiente probe care demonstrează vinovăția lui Gheorghe Gîsca în comiterea contravenției prevăzute de art.78² Cod contravențional, și anume, declarațiile părții vătămate Răcilă Lidia, martorilor Răcilă Vasile, Dragan Victor, Istrati Leonid, Plăcintă Vitalie, Lozan Vasile, Tulber Corina, Babără Angela și expertizele medico-legale.

Instanța de judecată nu a avut temei de a se îndoii de datele ultimului raport de expertiză medico-legală, care nu exclude aplicarea unor acțiuni traumatiche, aceste concluzii fiind în coroborare cu probele administrate.

Sentința este neîntemeiată și nemotivată, instanța de fond nu a apreciat corect probele, inclusiv plângerea părții vătămate.

Mai mult, în partea descriptivă a fost admisă o eroare, fiind indicat că „...Borș

Nina nu a acordat ajutor medical...”, inculpat în sentință fiind Gîscă Gheorghe.

Consideră că, prin sentință a fost stabilită starea de fapt invocată de apărare, bazată pe declarațiile inculpatului, care nu poartă răspundere pentru declarațiile sale și care nu coroborează cu restul probelor administrate, fiind evidentă o discrepanță între cele relatate de inculpat și conținutul real al probelor, la examinarea cauzei fiind neglijate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Astfel, prezența contravenției prevăzute de art.78² Cod contravențional rezultă din ultimul raport de expertiză medico-legală, declarațiile părții vătămate Răcilă Lidia, procesul-verbal de consemnare a faptelor constatate din 27.02.2017, plângerea lui Răcilă Lidia din 11.02.2017, comunicarea telefonică din 04.12.2017, copia fișei medicale, copia tomografiei computerizate și avertizarea.

3.1. Avocatul Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia au declarat apel, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat, iar acțiunea civilă să fie admisă.

În motivarea apelului, considerând sentința ilegală și neîntemeiată, au menționat că vinovăția inculpatului în comiterea acțiunilor de violență în familie a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Răcilă Lidia, martorilor Răcilă Vasile, Plăcintă Victor, Istrati Leonid, Tulber Corina și Babără Angela, potrivit cărora partea vătămată, până la incident se deplasa normal, iar după conflict a apelat medicii și a fost transportată la spital. Inclusiv inculpatul a confirmat că la 04.12.2017 a avut un conflict cu sora sa Răcilă Lidia în gospodăria mamei.

La fel, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin rapoartele de expertiză din 22.06.2018 și 02.10.2018, iar rapoartele de expertiză din 20.08.2020 și 24.12.2020, urmează a fi apreciate critic.

Totodată, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material, sub formă de cheltuieli de tratament, investigații, deplasarea la medici, organele de poliție, expert, asistența juridică. De asemenea, a suportat suferințe fizice și psihice, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral. Susține că a fost încălcat art.6 CEDO și art.19 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 23 august 2022, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

4.1. Instanța de apel a constatat că, la judecarea cauzei, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării, corect ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, sentința adoptată fiind legală, întemeiată și motivată.

La adoptarea soluției de achitare a inculpatului de sub învinuirea formulată pe

art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal din motiv că *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, instanța de fond a soluționat toate chestiunile prevăzute la art.385, 389 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală și a acordat deplină eficiență prevederilor art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a constatat că, ***acuzarea n-a prezentat probe*** obiective, pertinente, concludente, utile și veridice ***care să confirme învinuirea*** adusă inculpatului cu elementele infracțiunii incriminate, fiind corectă concluzia instanței de fond de achitare pe acest temei.

Astfel, fiind cercetate și verificate probele administrate, în raport cu elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, se atestă că instanța de fond corect a stabilit că învinuirea nu este bazată pe probe și că, din probele prezentate de acuzare, nu rezultă prezența elementelor infracțiunii incriminate inculpatului.

Mai mult, acuzarea a recunoscut că, în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, nefiind probată nici comiterea de către acesta a contravenției prevăzute la art.78² Cod contravențional.

4.2. Probele prezentate de acuzare în instanța de apel confirmă careva fapte, dar nu și prezența infracțiunii sau contravenției.

Din probele cercetate nu rezultă că Gîscă Gheorghe ar fi întreprins acțiuni prin care i-ar fi cauzat vătămări corporale lui Răcilă Lidia, fapt ce indică la lipsa laturii obiective a infracțiunii, iar declarațiile - că a avut acel conflict cu sora sa, însă nu a lovit-o, se confirmă și prin raportul de expertiză nr.202004X085 din 24.12.2020, din care rezultă că la examinarea medico-legală a lui Răcilă Lidia nu s-au depistat vătămări corporale.

Instanța de fond a indicat la ***lipsa probelor care ar confirma prezența elementelor infracțiunii*** incriminate în acțiunile inculpatului și ar demonstra vinovăția lui.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a identificat temeiul de achitare prevăzut la art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală – *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, just constatând că lipsește latura obiectivă și subiectivă, precum și ***probe care ar confirma aceste elemente***.

Instanța de fond corect a menționat că lipsesc probe care ar confirma elementele infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, în special, lipsind latura obiectivă și subiectivă, de asemenea, din probele prezentate nu rezultă prezența în acțiunile lui Gîscă Gheorghe a elementelor contravenției prevăzute la art.78² Cod contravențional.

Deoarece Gîscă Gheorghe a fost achitat pe motiv că *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, acesta nu urmează să achite cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare și pretinsele pagube ale părții vătămate,

corect fiind respinse aceste solicitări.

5. Procurorul, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, pledând pentru încadrarea acțiunilor lui Gîscă Gheorghe în baza art.78² Cod contravențional, invocă argumente similare celor indicate în cererea de apel (pct.3. din prezenta decizie), suplimentar menționând că instanța de apel nu a clarificat obiectiv toate circumstanțele cauzei și probele administrate, dispunând neargumentat menținerea sentinței de achitare.

5.1. Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, nefiind de acord cu concluzia instanței de apel, invocă argumentele menționate în apelul declarat (pct.3.1. din prezenta decizie), suplimentar menționând că instanța de apel, la examinarea cauzei, a neglijat prevederile art.101 Cod de procedură penală, incorect apreciind probele administrate, care dovedesc că inculpatul a comis violență în familie.

Totodată, instanța de apel s-a contrazis, indicând în decizie că *probele prezentate de acuzare confirmă careva fapte, dar nu și prezența infracțiunii sau contravenției*. Astfel, instanța de apel confirmă careva fapte comise de inculpat și care urmau a fi încadrate.

Consideră incorectă concluzia instanțelor de fond referitor la lipsa subiectului infracțiunii, deoarece art.133¹ alin.(2) Cod de procedură penală prescrie că prin membru de familie se înțeleg, în condiția de conlocuire separată, rudele.

6. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, completul de judecată consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând recursurile declarate de către procuror și de către avocatul Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia, se constată că sunt bazate pe aceleași

temeiuri, fiind invocate în principiu aceleași argumente, prin urmare asupra acestora completul de judecată se va expune concomitent.

Potrivit art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Completul de judecată atestă că, instanța de apel a comis următoarele erori.

Conform art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Potrivit art.385 alin.(1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Conform art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art.394 alin.(3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel). Sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

Analizând textul deciziei contestate, completul de judecată reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond.

Potrivit sentinței și deciziei, instanțele de fond (pct. 1., 2., 4. din decizie) au constatat în descriptiv diverse motive de achitare, care se contrazic reciproc și generează consecințe juridice diferite, indicând că: „...*probele administrate nu dovedesc că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunilor imputate*”, „...*nu s-a constatat faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea...*”, „...*acuzarea n-a prezentat probe care să confirme învinuirea...*”, „... *învinuirea nu este bazată pe probe, din probele prezentate nu rezultă prezența elementelor infracțiunii*” .

Însă, în dispozitivul sentinței s-a dispus divergent că - inculpatul se achită de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, din motiv că *fapta nu întrunește elementele infracțiunii*.

Totodată, completul de judecată reține că, este pripită concluzia instanței de apel privind susținerea poziției primei instanțe ce ține de aprecierea probelor, or, instanța de apel, enumerând în decizie probele administrate, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept indicate în învinuire, neindicând motivele pentru care a respins probele acușării.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse. Prin urmare, se atestă incidența temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală - motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

La fel, completul de judecată atestă că, contrar prevederilor art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, în decizia instanței de apel (f.d.164 vol. III, pct.4.2 din prezenta decizie) se relevă că ... „, *probele pe care acușarea le-a prezentat în instanța de apel confirmă careva fapte, dar nu și prezența infracțiunii sau contravenției* “. Prin urmare, la adoptarea unei soluții de achitare, au fost admise exformulări ce pun la îndoială nevinovăția celui achitat. Acest fapt impune concluzia că, argumentările puse în susținerea soluției de achitare a inculpatului, nu corespund exigențelor prescrise în art.101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor în cadrul cauzei penale.

Aprecierea probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Concluziile instanțelor de fond formulate în hotărâri, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Pe de altă parte, completul de judecată ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Mai mult, deși în sentință se relatează că, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală – fiecare probă urmează a fi apreciată inclusiv din punct de vedere a veridicității, totuși, atât instanța de fond cât și cea de apel, nici într-un fel nu se expun asupra probelor – în special asupra declarațiilor părții vătămate, dar și a martorilor, doar expunând conținutul acestora, însă fără a le da vreo apreciere.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Din circumstanțele expuse, completul de judecată conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 417-418 Cod de procedură penală, prin ce s-a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a

soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată

d e c i d e:

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Zaporozjan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 august 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Gîscă Gheorghe*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Parfeni Oxana

21 noiembrie 2023

OPINIE SEPARATĂ

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală (în cauza penală Gîscă Gheorghe xxxxx)

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 15 aprilie 2021, Gîscă Gheorghe a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Răcilă Lidia a fost respinsă ca neîntemeiată.

Gîscă Gheorghe se învinuiește că, având scopul aplicării violenței în familie, la 04 decembrie 2017, aproximativ în jurul orei 13:00, aflându-se în casa mamei sale Gîscă Eugenia, din xxxxxx, xxxxxx, a numit-o cu cuvinte urâte pe sora sa Racila Lidia, a amenințat-o cu cauzarea vătămarilor corporale, a apucat-o cu mâinile de gât și a lovit-o cu capul de ușă, cauzându-i fractura osului nazal, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art.201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

2.1. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu recunoașterea inculpatului vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78/2 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

2.2. Avocatul Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia au declarat apel, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat, iar acțiunea civilă să fie admisă.

3. Prin decizia din 23 august 2023 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

4. Decizia a fost atacată de către procuror, avocatului Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă Lidia, cu recurs în temeiul prevederilor art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală (redacția legii din 05.04.2012, în vigoare până la 01.09.2023), solicitînd casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5. Prin decizia din 21 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a dispus admite recursurilor declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, de către avocatul Zaporojan Vitalie și partea vătămată Răcilă

Lidia, cu casarea integrală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 august 2022, în cauza penală în privința inculpatului Gîscă Gheorghe, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Am semnat decizia menționată a instanței de recurs, în temeiul legii, care obligă judecătorii ce fac parte din completul de judecată de a semna hotărârea judecătorească adoptată de majoritatea membrilor din completul de judecată respectiv, însă exprimăm dezacordul cu soluția adoptată de către Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție în prezenta cauza penală, deoarece nu am susținut soluția adoptată și considerăm, că urma a fi adoptată o decizie conform art. 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, de respingerea recursului procurorului, avocatului și părții vătămate, cu menținerea hotărârii atacate, din următoarele considerente.

7. Constatăm că, *instanța de fond și cea de apel*, prin hotărârile pronunțate în prezenta cauza penală, întemeiat și justificat a dispus achitarea lui Gîscă Gheorghe învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) CP, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prima instanță trebuie să dea răspunsul mai întâi *chestiunilor de fapt*, care se referă la temeinicia învinuirii aduse inculpatului; dacă s-a reținut că inculpatul a săvârșit fapta pentru care este judecat, trebuie să se dea răspuns *chestiunilor de drept* privind răspunderea penală a inculpatului și să stabilească sancțiunea la care va fi supus.

Circumstanțele de fapt, Gîscă Gheorghe se învinuiește că, având scopul aplicării violenței în familie, la 04 decembrie 2017, aproximativ în jurul orei 13:00, aflându-se în casa mamei sale Gîscă Eugenia, din s. Sofia, r-nul Drochia, a numit-o cu cuvinte urâte pe sora sa Racila Lidia, a amenințat-o cu cauzarea vătămărilor corporale, a apucat-o cu mâinile de gât și a lovit-o cu capul de ușă, cauzându-i fractura osului nazal, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Articolul 97. Circumstanțele care se constată prin anumite mijloace de probă

În procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe:

2) existența, caracterul și gradul leziunilor corporale în cauzele penale – **prin raportul expertizei judiciare medico-legale.**

Potrivit actului de învinuire a lui Gîscă Gheorghe, la partea vătămată Racila Lidia, după lovirea cu capul de ușă, i-a fost cauzată fractura osului nazal, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Însă, din raportul de constatare nr.149 D din 20.12.2017, raportul de expertiză judiciară nr.201818D0013 din 26.03.2018, raportul de expertiză judiciară nr.201829D0129 din 22.06.2018, raportul de expertiză judiciară nr.201804X0148 din 02.10.2018, raportul de expertiză judiciară nr.202004X0086 din 20.08.2020, raportul de expertiză judiciară nr.202004X0185 din 24.12.2020, nu se constată prezența fracturii osului nazal.

Circumstanțele de drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art.201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal - violența în familie, adică

acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, **alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.**

Fiindcă nu s-a confirmat prezența acțiunilor violente, soldate cu vătămarea corporală ușoară a integrității corporale sau a sănătății, la partea vătămată L.Racila, se constată lipsa circumstanțelor de fapt și de drept.

Cu concluziile menționate este de acord și acuzatorul de stat, care a participat la examinarea în instanța de fond, fiindcă a contestat sentința solicitând reîncadrarea acțiunilor lui Gîscă Gheorghe în temeiul art.78/2 CCo.

Deși procurorul participant în ședința de judecată în discurs, precum și în apel, a solicitat recunoașterea lui Gîscă Gheorghe culpabil în comiterea contravenției prevăzute de art. 78/2 CCo, el nu stabilește care anume circumstanțe de fapt urmează a fi reținute de către instanța de judecată.

Articolul 78². Acte de persecuție

Persecutarea în mod repetat a unei persoane căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrînsă să-și modifice conduita de viață, savîrșită prin:

a) urmărirea persoanei;

b) contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane.

PERSECÚȚIE - Urmărire a cuiva pentru a-i face un rău pe nedrept; prigoană, persecutare (dex.ro).

Din dispozițiile art.78/2 CCo, nu este de înțeles în ce au constatat acțiunile lui Gh.Gîscă de persecuție în mod repetat a săvârșite prin: urmărirea persoanei, contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane, în privința lui Lidia Racila.

Din acestea motive, considerăm că, în conformitate cu art. 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, recursul procurorului, avocatului și părții vătămata, urma a fi respinsă, iar decizia instanței de apel, la caz, urma a fi menținută.

Judecător

Ghenadie Eremciuc